

Sterilisation af Forbrydere.

Af Dr. Christian Geill.

Spørgsmaalet om, hvorvidt det er formaalstjenligt og berettiget ikke af medicinske, men af socialpolitiske Grunde at berøve visse Kategorier af Mennesker Forplantningsevnen, er i de senere Aar traadt mere og mere i Forgrunden, og lader sig næppe mere helt afvise med den Bemærkning, at Ideen er »amerikansk«. Ganske vist er Tanken først ført ud i Livet i Amerika i Slutningen af Halvfemserne og derfra overført til Europa, hvor den italienske Kriminalantropolog Z u c a r e l l i anbefalede den bl. a. paa den 5. internationale kriminalantropologiske Kongres i Amsterdam 1901. Men den blev egentlig kun modtaget med Begejstring af den tyske Sindssygelæge N ä c k e, som senere ved alle mulige Lejligheder har slaaet til Lyd for den.

Den Bevægelse, som nu gaar over Europa, har dog sit Udgangspunkt i Schweiz, hvor man fra dette Aarhundredes Begyndelse har foretaget Sterilisation af Individuer med sociale Formaal for Øje. Det er Schweizer-Lægerne (O b e r h o l z e r, H a n s W. M a i e r, v. S u r y, M ü l l e r-S c h ü r c h), som har været knyttede til de Asylere (Wil, Zürich-Burghölzli), hvor Sterilisationerne er udførte, eller hvor Indikationerne for dem er stillede, som dels skriftlig, dels mundtlig har taget til Orde for dem. Der har i de senere Aar ikke været nogen Kongres med delvis socialt Formaal, hvor ikke en af disse Læger har slaaet til Lyd for Sterilisationen. Her skal blot nævnes den tyske Kongres for Retsmedicin i Karlsruhe

(Septbr. 1911), hvor v. S u r y holdt Foredrag om »Berettigelsen af den sociale Indikation for Sterilisationen og dens forensiske Betydning«, den 7. internationale Kongres for Kriminalantropologi i Köln (Okt. 1911), hvor H a n s W. M a i e r talte om »Erfaringer om Sterilisation af Forbrydere i Schweiz og Nordamerika som socialhygiejnisk Middel«, og Kongressen for Familieforskning, Arveligheds- og Regenerationslære i Gieszen (April 1912), hvor O b e r h o l z e r holdt Foredrag om »Sterilisation af sindssyge og sindssyge Forbrydere af sociale og rachygiejniske Grunde«.

De tyske Læger har gennemgaaende modtaget Sterilisationsforslaget ret køligt eller endog helt afvisende. Derimod har flere tyske Jurister taget det op til indgaaende Drøftelse, saaledes W i l h e l m og R o s e n f e l d, som paa de tyske Retslægers sidste Aarsmøde i Münster (Sept. 1912) holdt Foredrag om »Sterilisationens strafferetlige Grundlag«. Endelig har H a n s G r o s s fornylig i sit Arkiv meget ivrigt taget til Orde for Sterilisation, opskræmt ved G r u h l e s Bog om Kriminaliteten hos Ungdommen.

Forslag om Sterilisation af sociale Grunde blev i A m e r i k a først fremsat i Staten M i c h i g a n i 1897, hvor Bill Edgar, som fordrede Sterilisation af aandssvage og epileptiske i Anstalter samt af visse Forbryderkategorier, blev forkastet. Fra 1899 blev den dog ført ud i L i v e t i I n d i a n a. Som Aarsag hertil angives, at en ung Straffange i J e f f e r s o n s - v i l l e henvendte sig til Lægen, D r. S h a r p, og forlangte at blive kastreret paa Grund af en uimodstaaelig Trang til Masturbation. Lægen foretog da, efter uden Virkning at have anvendt forskellige Midler, en Gennemskæring af Sædstrængene paa begge Sider, og Fangen opnaede herefter en væsentlig Aftagen af den seksuale Trang, ligesom hans Almenbefindende bedredes. Andre Fanger meldte sig og fik Sædstrængene underbundne, og det blev efterhaanden klart for S h a r p, at denne forholdsvis lille Operation foruden sin k u r a t i v e Virkning tillige havde en ikke ringe s o c i a l - h y g i e j n i s k Betydning, idet den hindrede disse forbry-

derske Individier i at sætte Afkom i Verden. Han fortsatte derfor med Sterilisationen af Straffanger og var i 1908 naaet til 236 Tilfælde. Forinden var Forholdet dog bleven legaliseret, idet der i Indiana i 1907 vedtoges en Lov, ved hvilken det blev bestemt, at »der ved hver Statsanstalt, i hvilke Forbrydere, sløvsindede og aandssvage er anbragte, yderligere ansættes 2 sagkyndige Læger. Disse skal i Forbindelse med Anstaltens Overlæge undersøge den aandelige og legemlige Tilstand hos de Alumner, som i dette Øjemed bliver henviste til dem af Anstaltslægen og Tilsynskommissionen. Naar efter dette Kollegiums og Tilsynsorganets Skøn disse Individiers Forplantning ikke er ønskelig og en Bedring af den aandelige Tilstand usandsynlig, skal Lægerne paa dem foretage den for Forhindring af Forplantningen sikrest virkende Operation. Dog skal Indgrebet kun udføres i Tilfælde, hos hvilke en Bedring i det hele er usandsynlig. Betalingen herfor skal for hver Læge højst beløbe sig til 3 Dollars, som skal udredes af Anstaltens Kasse.«

Det blev i Køl n af v a n H a m e l j u n., som havde studeret Forholdene paa Stedet, hævdet, at Loven var sat ud af Virksomhed, og at al Sterilisation i Indiana kun sker med den paagældendes Samtykke. Det maa da antages, at de 873 Sterilisationer, der efter M a i e r skal være foretagne i Indianas $2\frac{1}{2}$ Million store Befolkning i Tidsrummet fra Lovens Ikrafttræden og til Udgangen af Juli 1911, væsentlig er foretagne paa Straffanger efter den af S h a r p først anvendte, halvt medicinske Indikation.

I C o n n e c t i c u t skal der være indført en Lov efter Mønstret fra Indiana. Et Forslag om at udstrække Forholdsreglen til Alumner paa Fattiganstalter gik dog ikke igennem i Underhuset. Ogsaa i K a l i f o r n i e n er der vedtaget en Lov af lignende Art, men den skal ikke være ført ud i Livet, formentlig fordi Loven udtrykkelig foreskriver Kastration (»Asexualisation«) som den Operation, der skal foretages. I O r e g o n, I l l i n o i s, U t a h og den kanadiske Provins O n t a r i o skal der ligeledes være indført Love af lignende

Natur som i Indiana; i Oregon bestemmer Loven, at foruden svære Forbrydere, aandssvage og epileptiske ogsaa visse Klasser af sindssyge, hos hvilke Faren for Kimfordærvelse er særlig stor, skal steriliseres inden Udskrivningen. I Pensylvanien, hvor der i 1905 blev forelagt et Lovforslag af lignende Natur, nedlagde Guvernøren Velo mod det med den Motivering, at en saadan Lov saarede Etikens Principer. Maier mener, at Grunden til, at Sterilisation ikke har naaet større Udstrækning i Amerika, maa søges i, at man i de fleste Stater, særlig dog i Michigan, som bekendt har udmærkede Love for Ægteskabsstiftelse.

Det vides ikke, i hvor stor Udstrækning Sterilisation er udført i Henhold til disse Love. Der foreligger kun Oplysning om de af Sharp omtalte Tilfælde, der alle er udførte paa Mænd med blandet medicinsk-racehygiejnisk Formaal for Øje. Sterilisationen har aabenbart aldeles overvejende været fakultativ, efter den paagældendes eget Ønske, og den foretagne Operation Underbinding eller Resektion af Sædstrængene.

Langt bedre Oplysninger har vi om Sterilisationerne i Schweiz. Men de af rene sociale Hensyn foretagne Sterilisationer er her ikke særlig talrige; Maier angav i Efteraaret 1911 Tallet til 20. Men de tager sig talrigere ud, idet det dels er de samme Tilfælde, man møder hos Oberholzer, hos Maier, hos v. Sury, idet den forelagte Kasuistik ogsaa omtaler Tilfælde, hvor den paagældende burde have været steriliseret, og idet der ogsaa refereres Sterilisation med ren medicinsk Indikation, saaledes som paa stærkt hysteriske Kvinder (v. Sury) eller paa homoseksuelle (Oberholzer, Maier). Sterilisationen er udført saavel paa Mænd som paa Kvinder, og det foretagne Indgreb har snart været Kastration, snart Vasektomi (Tubaresektion). Indikationen har næsten altid været blandet: racehygiejnisk-forbryderprofylaktisk, og det kan ikke skjules, at økonomiske Hensyn ved Siden heraf har spillet en ikke lidet fremtrædende Rolle. Man finder saaledes mellem Tilfældene ad-

skillige aandssvage og moralsk defekte Kvinder, hvor Sterilisation er udført, for at de paagældende kunde være paa fri Fod og altsaa ikke behøvede at falde det offentlige til Byrde. I alt Fald har det racehygiejniske (og forbryderprofylaktiske) Formaal ved de 20 Sterilisationer i Schweiz været saa lidt fremtrædende, at det nærmest virkede paradisk, naar B o n g e r paa den kriminalantropologiske Kongres i Köln spurgte, om man havde bemærket, at Forbrydelsen herefter var aftaget i Schweiz!

Det er muligt, at den moderne eugenistiske Bevægelse ogsaa engang vil sætte Sterilisation paa sit Program; ved Kongressen i Gieszen var der dog absolut ingen Stemning derfor. Men foreløbig kan det vistnok slaas fast, at Tilfældene fra Schweiz ikke er af en saadan Natur, at de kan danne Grundlaget for Troen paa Sterilisationens Berettigelse. Da N ä c k e i 1909 refererede de 4 første Sterilisationer i socialt Øjemed i Schweiz, skrev han: »Sagen er altsaa allerede traadt ind i et praktisk Stadium, har tilsyneladende ikke voldt særlige Vanskeligheder for sin Gennemførelse, vil sikkert bære gode Frugter, og er navnlig som et første og betydeligt Eksperiment af vidtrækkende Betydning«. I Virkeligheden er vi ikke naaet videre end da; vi kan ikke bygge almengyldige Slutninger paa Basis af de faa Tilfælde af Sterilisation, udførte paa stærkt blandet Indikation og med ret planløs Metode, og vore Overvejelser om Sterilisationens Nytte og Berettigelse maa være af væsentlig t e o r e t i s k Natur.

De to Metoder, der har været anvendte for at udsukke Forplantningsevnen, er K a s t r a t i o n (Ovariotomi), hvorved Kønskirtlerne fjernes, og Vasektomi (Tubaresektion), hvor Forbindelsen mellem Kønskirtlerne og de ydre Kønsganer afbrydes, S t e r i l i s a t i o n i s n æ v r e r e F o r s t a n d. Som tredje, i denne Sammenhæng endnu uprøvede, Metode maa nævnes Røntgenbehandling af Kønskirtlerne, for at faa dem til at svinde. Medens for Mændenes Vedkommende Sterilisation antagelig ikke væsentlig nedsætter

Sexualdriften, ikke forhindrer Kohabitationsevnen og formentlig heller ikke særligt paavirker Almenbefindendet, maa det anses for afgjort, at Kastration, som berøver Legemet Organer, der næppe udelukkende staar i Forplantningens Tjeneste, men ogsaa delvis producerer Stoffer af trofisk Betydning, formindsker og tilsidst udslukker Sexualdriften, nedsætter og efterhaanden tilintetgør Kohabitationsevnen og paavirker Almenbefindendet stærkt. For Kvindernes Vedkommende nedsætter Kastrationen selvfølgelig ikke Kohabitationsevnen, men ellers maa Operationens Virkninger, og navnlig da paa Almentilstanden, antages at være af alvorlig Beskaffenhed. Navnlig har Gynækologerne her ret rigelig Erfaring at henvise til. Saaledes fremhævede *L i l i e n s t e i n* paa Kongressen i Gieszen, at han efter Fjernelse af Ovarierne hos forhen psykisk sunde Kvinder havde set Depressionsanfald, som nødvendigjorde Anstaltsophold.

Paavirkninger af Almenbefindendet efter Kastration omfatter hos begge Køn saavel den saakaldte sekundære Køns-karakter som de psykiske Funktioner. Nogen Betydning har det her, i hvilken Alder Kastrationen foretages: »Ved alle tidlige Kastrationer optræder der efter vore hittidige Erfaringer paa Mennesker og Dyr en hel Række af skadelige Virkninger, der i alt Fald under visse Omstændigheder kan paavirke Sundheden og Ydeevnen: Nedsættelse af de psykiske Kræfter, Muskelkraften, Hjertekraften, og rimeligvis bliver ogsaa andre Organer skadeligt paavirkede. Ved sent kastrerede vil de fleste af disse skadelige Virkninger mangle eller være ringe, men her kommer særlig de psykiske Forstyrrelser i Betragtning«. (*M ö b i u s*).

Af Betydning er endvidere, at medens Vasektomi og endog Kastration hos Mænd ved den moderne Teknik næppe kan kaldes farlig, er hos Kvinden saavel Tubaresektion som Ovariotomi et ret alvorligt Indgreb, som ingenlunde kan kaldes ufarligt, særlig hvor man støder paa tilfældige Komplikationer. Et af Tilfældene fra Schweiz (*Oberholzers Tilf. 6*) endte dødeligt. Om Farligheden af Røntgenbehandlingen,

hvis Virkninger vel iøvrigt maa ligestilles med Kastrationens, vides endnu for lidt.

De Individder, som man af racehygiejniske Hensyn har foreslaaet at sterilisere, er dem, hos hvilke »Faren for Kimforgiftning« maa antages at være særlig stærk: aandssvage og epileptiske, visse Grupper af sindssyge, Alkoholister, desuden tuberkuløse, kræftsyge, Syfilitikere, samt endelig udtalte Forbrydernaturer, med andre Ord: af m e d f ø d t eller erhvervet D e g e n e r a t i o n l i d e n d e I n d i v i d e r. Sterilisationen skulde kun være Vasektomi (Tubaresektion), skulde ikke foretages paa de dybest sunkne, for hvilke Faren for Forplantning paa Grund af Sygdommens Alvorlighed, eller fordi de alligevel maatte interneres, var udelukket, men allsaa paa dem, der, naar der ikke var Fare for, at de kunde sætte Afkom i Verden, ikke behøvede at være internerede. Foruden i racehygiejnisk Henseende vilde Foranstaltningen da ogsaa virke øk o n o m i s k, idet det fremhæves, at adskillige, som nu maa indespærres, efter Sterilisation kunde være paa fri Fod og allsaa ikke vilde falde det offentlige til Byrde. Der tænkes her aabenbart særlig paa aandssvage Kvinder med usædelige Tilbøjeligheder, som fortrinsvis synes at have været Objekter for Sterilisation eller Kastration i Schweiz.

Det er ikke Hensigten her at gaa nærmere ind paa Sterilisation af rent racehygiejniske Hensyn. Det skal blot her fremhæves, at det ofte nok under Diskussionen er fremhævet, at Degenerationen er for lidt studeret til, at man paa en saadan Diagnose alene kan gaa til en saa alvorlig Foranstaltning som at berøve et Menneske Forplantningsevnen, saa meget mindre som det er umuligt at sige, hvilke Tilfælde der er absolut udelukkede fra R e g e n e r a t i o n gennem Krydsning med sundt Blod. Vi kender i Virkeligheden for lidt til Arvelighedsforholdene, har endnu for ringe Kendskab til Racehygiejnens Natur (A s c h a f f e n b u r g). »Sterilisationen egner sig ikke i det fjerneste til at bringes for Offent-

ligheden som racehygiejnisk Helbredelsesmetode« (Sommer).

Dog maa det lige overfor de stadige Henvisninger til Ægteskabslove som Erstatning for Sterilisation fremhæves, at disse ikke i allerførste Række tager Sigte paa Racehygiejne, men har det rent familieretslige Formaals at beskytte den anden Part i Ægteskabet og det mulige Afkom (bl. a. ogsaa mod Smitte), og at deres Virkning i racehygiejnisk Henseende er meget tvivlsom, idet de jo dels ikke forhindrer den fra Ægteskab udelukkede i at sætte illegitimt Afkom i Verden, Afkom, der sandsynligvis bliver stillet mere blot overfor Samfundet end det legitime, og idet de dels ikke giver Forbud mod Ægteskab hos de degenererede, som ikke frembyder tydelige Tegn paa Aandssvaghed, Epilepsi eller Sindssygdøm, men som har forbryderske Tilbøjeligheder. Vel er disse Individider — de degenerative Vaneforbrydere — ifølge hele deres Levesæt maaske nok hindrede i at stifte Ægteskab, men de er paa den anden Side erfaringsmæssig ret virksomme for at sætte Afkom i Verden.

Fra flere Sider har man da ogsaa fremhævet den forbryderprofylaktiske Betydning, Sterilisationen af degenererede Individider indirekte vilde have. Der foreligger jo tilstrækkelige Statistikker, som viser Degenerationens store Betydning for Afkommets forbryderske Tilbøjeligheder, og ikke mindst Betydning for Afkommet har vistnok den Degeneration, der er erhvervet i Kraft af Alkoholmisbrug. Alkoholismens store Betydning som »Kimfordærver« er uomtvistelig. Det er en saadan foreliggende Statistik om de endogene Momenters Betydning for Forbrydelsen, som har bragt den ellers saa nøgterne Hans Gross ud af Ligevægt, saa at han har formet sit vidtrækkende Forslag om Sterilisation. Hans W. Gruhle har fornylig offentliggjort en meget indgaaende Undersøgelse af Alumnerne i den badensiske Tvangsopdragelsesanstalt i Flechingen, ialt 105 Individider over 14 Aar, for at naa til Afgørelse af, hvilken Betydning Milieuet og hvilken Anlægget har for Forbrydelsens Patogenese. Aar-

sagen til Tvangsopdragelsen (Kriminaliteten) maatte hos 10 (9,52 pCt.) søges i Milieuet alene, hos 9 (8,54 pCt.) hovedsagelig i Milieuet, men ogsaa i Anlægget, hos 43 (40,95 pCt.) saavel i Milieu som i Anlæg, hos 21 (20 pCt.) fildels i Milieuet, men dog væsentlig i Anlægget, hos 22 (20,95 pCt.) alene i Anlægget.

Nu er det jo saadan, at vi ved meget lidt om, h v i l k e n Form af Degeneration der fortrinsvis giver forbryderske Tilbojeligheder hos Afkommet, ja vi ved jo ikke engang med Vished, om der findes en særlig Form af medfødt Degeneration, som fortrinsvis tenderer mod Forbrydelse. Vi, der tror, at der findes en medfødt social Degeneration, i hvis Afstamning der findes moralske Defekter, Depravation og — særlig — Alkoholisme, og som i fremtrædende Grad bliver Grundlaget for Vaneforbrydelse, vilde have meget vanskeligt ved at udpege de Individder, der fortrinsvis skulde steriliseres, for at man kunde sikre sig mod forbrydersk Afkom. Og at sterilisere alle moralsk defekte, depraverede og alkoholiserede Individder vilde dog være en vel uoverkommelig og selv for de stærkest for Sterilisation interesserede ret betænkelig Foranstaltning, i alt Fald saa længe vi er saa usikre om Regenerationens Betydning, som vi faktisk er. Paafaldende er det i alt Fald, hvor faa af Forbryderne der nedstammer fra egentlig forbryderske Forældre. Medens af mine 633 kun én Gang straffede Forbrydere 18,33 pCt. havde drikkfældige Forældre, af de recidiverede 29,77 pCt., havde kun 2 pCt., resp. 2,6 pCt., straffede Forældre.

Stor Betydning for Spørgsmaalet om Forbrydernes Afkom har S u t h e r l a n d s Foredrag paa den 5. kriminalantropologiske Kongres i Amsterdam om Resultatet af Deportationen til Australien. Indtil 1850 blev hertil sendt 95,495 Straffanger, som var de første hvide Beboere i Ny Syd Wales og Tasmanien, et større Antal end de Emigranter, som ikke havde været straffede. Paa et givet Tidspunkt maatte man regne, at af en Befolkning paa 240,000 tilhørte 135,000 den kriminelle Race og 105,000 den normale Race. Efter en

Generations Forløb, altsaa i 1880, indtraf der i Australien kun 7,79 alvorligere Forbrydelser pr. 10,000 af Befolkningen, medens det tilsvarende Tal for Preussen var 9,52, for Sverrig 9,83, for Italien 10,10. Særlig ringe var Kriminaliteten i Tasmanien.

Af meget større Interesse synes Spørgsmaalet om Sterilisationens direkte forbryderprofylaktiske Betydning at være. Der er i Schweiz udført enkelte Kastrationer paa Kvinder for at forhindre Forbrydelse. Man har saaledes kastreret lidt aandssvage, moralsk defekte og sexuel udskejende Kvinder, som forhen havde dræbt deres Born, ligesom man har foretaget Operationen, hvor den foreliggende forbryderske Tilbøjelighed var knyttet til en under Svangerskab udviklet Melankoli, saa at den paagældende dræbte sit nyfødte Barn. Eftersom den forbryderske Tilbøjelighed i sidstnævnte Tilfælde var knyttet til Svangerskabsmelankolien, var Formaålet altsaa her egentlig kurativt, idet man ved at udelukke fremtidige Svangerskaber vilde forhindre Optraeden af Melankoli med dertil knyttede forbryderske Tilbøjeligheder. Uheldigvis optraadte der senere uden Svangerskab Melankoli, som nødvendiggjorde Anstaltsbehandling.

I det langt overvejende Antal Tilfælde vil det dog ved Spørgsmaalet om Kastrationens direkte forbryderprofylaktiske Betydning dreje sig om Mænd. Prostitutionen, som hos Kvinder vikarierer for Kriminaliteten, hæmmes i alt Fald ikke ved Sterilisation, men fremmes muligvis. En af de Grunde, der med Rette er gjort gældende overfor Sterilisationen, er, at den frister til sexuel Tøjlesløshed.

Spørger man nu, hvilke Forbrydere der, foruden de alt omtalte stærkt degenererede Naturer, skulde gores til Genstand for Sterilisation, nævnes i første Række grove Sædelighedsforbrydere, som kan ventes at ville recidivere. Selv Gross fremhæver dog, at det skal være »grove« Sædelighedsforbrydere, og det synes ret meningsløst, naar man i Schweiz har foretaget Kastration paa Exhibitioni-

ster, hvilket bl. a. U n g a r paa Kongressen i Münster protesterede imod. Thi er det Meningen, at der skal udrettes noget imod Sædelighedsforbrydere, maa den foretagne Operation selvfølgelig være Kastration, som baade nedsætter Sexualdriften og Kohabitationsevnen. Dog maa det fremhæves, at begge Dele i alt Fald i adskillige Tilfælde først svinder i Lobet af flere Aar; saaledes erindrer jeg fra et af vore Sindssygehospitaller en ung Mand, som havde foretaget dobbeltsidig Selvkastration, men som i mange Aar derefter plagedes stærkt af Erektioner. Som Regel maa det dog ventes, at »den sexuelle Spænding« vil svinde efter Kastrationen, saa at Indgrebet bevirker, at Sædelighedsforbryderne ikke behøver at interneres i aarevis eller for stedse. Rent teoretisk set er der Mening i Forholdsreglen, thi der er næppe Tvivl om, at den sexuelle Spænding ligger til Grund for en stor Mængde Forbrydelser af tilsyneladende ikke sexual Natur. Allerede W u l f f e n har i sin store Bog »Der Sexualverbrecher« stærkt fremhævet dette, og i en omfangsrig Afhandling af S e n f e r der fornylig gjort udførlig Rede for denne psykologiske Sammenhæng mellem Sexualdrift og Forbrydelser. Særlig Voldsforbrydelser, stigende til Drab, har som bekendt ofte en sexual Baggrund, og det samme gælder sikkert ogsaa ofte om Brandstiftelser. Vilde man komme Forbrydelsen tillivs ad denne Vej, maatte man i alt Fald kastre mange andre Forbrydere end de »grove« Sædelighedsforbrydere.

Det maa i det hele antages, at Kastration — hvad vel først N ä c k e har betonet — foraarsager en Afsvækkelse af den forbryderske Energi. Det er vel ogsaa denne Antagelse, der ligger til Grund for G r o s s' Forslag om Kastration af »den næste store og vigtige Forbrydergruppe: de udtalt voldsomme, upaavirkelige og ubændige unge Mennesker, som dels er anbragte i Forbedringsanstalter, Tvangsopdragelsesanstalter o. l., dels danner de uberegnelig farlige Bander af Plattenslagere, Apacher, »Rowdies« osv., som navnlig gør Hovedstæderne usikre«. Det er med

andre Ord de Individider, som nærmest maa karakteriseres som socialt degenererede Vaneforbrydere, dem, som man ellers vil møde med den ubestemte Dom.

At fakultativ Sterilisation er berettiget af rent kurative Hensyn, kan der næppe være Tvivl om. Og der er næppe ret mange, som tager Wilhelms Indvendinger alvorligt, naar han mener, at Operationen repræsenterer en Legemsbeskadigelse, som — trods den paagældendes Samtykke — kan være strafbar. Der er heller ingen Tvivl om, at Begrebet »kurativt« her maa tages meget vidt, og at der ind under dette Formaal kan føres saavel saadanne Tilfælde, hvor man har steriliseret for nervøse Lidelser (Homosexualitet, Hysteri), som for Psykoser (Melankoli med forbryderske Tilbøjeligheder).

Det er paa den anden Side givet, at man, hvor andre — f. Eks. racehygiejniske — Hensyn væsentlig gør sig gældende, ikke udelukkende kan give Sagen i Lægens Haand, selv om den paagældende giver sit Minde. Hvis han selv har fuld Forstaaelse af sin Tilstand og dens mulige Følger for den kommende Slægt, vil han ogsaa være klar over sit Ansvar, og vil ogsaa uden Sterilisation kunne undgaa at sætte Afkom i Verden. Men i de allerfleste Tilfælde vil det her dreje sig om aandelige Undermaalere eller forstyrrede Individider med ringe Ansvarsfølelse og med mangelfuld Evne til at vurdere Betydningen af Sterilisationen. Samtykket vil have saa meget mindre Betydning, som de i Reglen vil blive stillede »frit« overfor Valget mellem Sterilisation og Indespærring. Men netop de Tilfælde, hvor Individets Samtykke paa Grund af hans psykiske Tilstand ikke er meget værd, hvor det — som oftere i Schweiz — drejer sig om aandsvage Individider, for hvilke Forsørgeren (Fattigvæsenet) skal give sit Minde til Sterilisationen, og hvor det økonomiske Hensyn bliver stærkt fremtrædende, gør det indlysende, at foruden Lægen og den enkelte (eller hans Værge) ogsaa Staten maa have et Ord at sige ved denne »racehygiej-

niske Voldshandling« (Rosenfeld), hvis virkelige racehygiejniske Betydning praktisk set i alt Fald er højst tvivlsom.

Skulde Sterilisationsforholdet gennemføres, og da særlig i forbryderprofylaktisk Øjemed, maatte det da ske ved Lov. Kastration — thi om denne langt mere indgribende og deformerende Operation maatte det i disse Tilfælde dreje sig — skulde da gøres obligatorisk. Iøvrigt findes der udenfor Amerika ingen legale Bestemmelser Forholdet vedrørende. I Schweiz har man hidtil afgjort Sterilisationen administrativt, idet i de enkelte Tilfælde de øverste juridiske og medicinske Autoriteter i Kantonet er blevne spurgt. Tilladelsen til Sterilisationen er snart bleven givet, snart bleven nægtet, uden at man kan se, hvilket Princip der har været det bestemmende. De vekslende Myndigheder i de forskellige Kantoner har aabenbart ikke den samme Opfattelse af Spørgsmaalet.

Det er i forbryderprofylaktisk Henseende foreslaaet, at man skulde give grove Forbrydere, særlig Sædelighedsforbrydere, Valget mellem Kastration og aarelang, eventuelt livsvarig, Indespærring. Muligvis har N ä c k e Ret i, at de hurtig vilde vælge Kastration; men det burde dog forud gøres klart for dem, at Kastration oftest har andre — og det ret alvorlige — Følger end Tabet af Forplantningsevnen. G r o s s mener, at Kastration, naar den skulde anses som et retslig tilladeligt Middel, ikke maatte tænkes som Straf, men som Sikkerhedsforanstaltning i moderne Forstand; men den skulde bestemmes af Retten. Der findes for Tilhængerne af den moderne Beskyttelses- eller Sikkerhedsstraf ingen forstaaelig Modsætning mellem Straf og Sikkerhedsforanstaltning. Man dømmer baade til Straf og Sikkerhedsforanstaltning; ellers var der ingen Mening i at dømme en Forbryder paa 30 Aar og en paa 70 Aar til samme Straf af livsvarigt Fængsel, der, da de begge sandsynligvis dør i Fængslet ved 75 Aars Alderen, for den ene betyder 45 Aars, for den anden 5 Aars Indespærring. Der er efter G r o s s' Mening intet i

Vejen for, at man ved Siden af Straf kan dømme til Sikkerhedsforanstaltningen: Kastration. »Man kan maaske sige, at det er brutalt; men der er saa meget ved Straf, som er brutalt«.

Gross udtaler sig ikke om, hvem han har tænkt sig skal effektuere den »Sikkerhedsforanstaltning«, som Kastrationen repræsenterer. Der er vel næppe andre end Læger, der kan udføre den — i alt Fald hos Kvinder — store og ved mangelfuld Teknik livsfarlige Operation. Men det er dog vist tvivlsomt, om man kan faa en Læge til at udføre den Bøddeltjeneste at kastrere dertil dømte.

Endnu er vi heldigvis ikke sunkne saa dybt ned i Materialisme, at vi kan se bort fra, at der — som van Hamel siger — maa indrømmes selv de dybest sunkne Mennesker en vis Frihed og Personlighedens Ret, og at vi kun betragter Mennesker som »Avlsdyr«. Men der vil maaske nok komme Tider, hvor man er mindre »sentimental« (Gross) end nu, og hvor den herskende Nyttemoral ikke kan se bort fra det Spild af Penge og Kræfter, som foraarsages ved Interneringen af en hel Mængde Mennesker, som efter Uskadeliggørelse vil kunne være paa fri Fod. Thi det kan jo ikke overses, at Sterilisationen i forbryderprofylaktisk Øjemed i endnu højere Grad, end hvor den foretages af racehygiejniske Hensyn, har en økonomisk Side, hvis Betydning man ved den stigende Tilbøjelighed til Internering af forbryderske Elementer vanskeligt kan overvurdere. Og der er ingen Tvivl om, at medens Sterilisationens Nytte i racehygiejnisk Henseende aabenbart vil vise sig illusorisk, vil det være paa det direkte forbryderprofylaktiske Omraade, at Kampen om den engang vil komme til at staa.

Anvendt Literatur.

- Gross, Hans: Zur Frage der Kastration und Sterilisation. Archiv für Kriminal-Antropologie und Kriminalistik. Bd. 51. S. 316. 1913.
 Gruhle, Hans W.: Die Ursachen der jugendlichen Verwahrlosung und Kriminalität. Berlin 1912.

- Maier, Hans W.: Erfahrungen über die Sterilisation Krimineller in der Schweiz und Nordamerika als Mittel der sozialen Hygiene. Bericht über den VII. intern. Kongress für Kriminalanthropologie. S. 322. Heidelberg 1912.
- Möbius, P. I.: Über die Wirkungen der Castration. Halle 1903.
- Näcke, P.: Die Kastration bei gewissen Klassen von Degenerierten als ein wirksamer sozialer Schutz. Archiv für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik. Bd. 3. S. 58. 1900.
- Kastration in gewissen Fällen von Geisteskrankheit. Psych.-neurolog. Wochenschrift. VII. S. 269. 1905.
- Die ersten Kastrationen aus sozialen Gründen auf europäischem Boden. Separat-Abdruck aus »Neurologisches Centralblatt«. 1909. Nr. 5.
- Über die sogenannte »Moral insanity«. Wiesbaden 1902.
- Oberholzer, Emil: Über Sterilisierung von Geisteskranken und geisteskranken Verbrechern aus sozialen und racehygienischen Gründen. Bericht über der II. Kurs mit Kongress für Familienforschung, Vererbungs- und Regenerationslehre in Gieszen. Halle 1912.
- Oberholzer, Emil, und Maier, Hans W.: Juristisch-psychiatrische Grenzfragen. VIII. Bd. 1—3. Halle 1911.
- Rosenfeld: Die strafrechtliche Grundlagen der Sterilisation. Vierteljahrsschrift für gerichtliche Medizin. 3. Folge XLV. Bd. 1. Suppl. S. 160. 1913.
- Senf, Max Rudolf: Geschlechtstrieb und Verbrechen. Archiv für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik. Bd. 48. S. 1. 1912.
- Sury, K. von: Die Berechtigung der sozialen Indikation zur Sterilisation und ihre forensische Bedeutung. Vierteljahrsschrift für gerichtliche Medizin. 3. Folge. XLIII. Bd. II. Suppl. S. 95. 1912.
- Sutherland, Alexander: Résultats de la déportation en Australia. Compte rendu des travaux du 5. Congrès international d'Anthropologie criminelle. S. 270. Amsterdam 1901.
- Wilhelm, Eugen: Die Beseitigung der Zeugungsfähigkeit aus sozialen und sozialpolitischen Gründen in rechtlicher Beziehung. Monatschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtreform. 9. Jahrg. S. 470. 1912.
- Wulffen, Erich: Der Sexualverbrecher. Berlin 1910.
- Zucarelli, A.: Sur la nécessité et sur les moyens d'empêcher la reproduction des hommes les plus dégénérés. Compte rendu des travaux du 5. Congrès international d'Anthropologie criminelle. S. 339. Amsterdam 1901.